

ŠTEV 12
1 · 9 · 3 · 6

STEVENS
ČEBELNARSKI
LETNIK
XXXIX

GLASILO

SLOVENSKEGA
ČEBELARŠKEGA
DRUŠTVA

V
LIUBLJANI

Vsebina:

Zakaj ne bi čebelarili v kranjičih	177	Dopisi	187
Ali je rojenje res kvarno donosu medu	178	O azovalne postaje	188
Društvena čebelna plemenilna postaja	179	Društvene vesti	189
Iz čebelarstva početnice	181	Naše podružnice	190
Nekaj čebelarskih spominov	185	Drobir	190

Mali oglasi

Čebelnjak na kolesih (voz) brez čebel in satja kupim, oziroma bi dal v izdelavo. H. Peternel, Sp. Hudinja, p. Celje.

Prodajam 3 točno izdelane A. Ž. panje z verando po 120 Din za komad, franko postaja Vel. Loka-Dolenjsko. Pišite na naslov Ignacij Šprajcar, mizar, Breza 5, p. Trebnje.

Prodajamo 9 malo rabljenih A. Ž. panjev s slamicami in okenci za nazidne satnike po 110 Din za komad. Vzamemo v zameno tudi vzimljene kranjiče. Oglejte si jih pri g. Kovaču v Ljubljani na Glincah.

Prodajam veliko količino prvovrstnega ajdovca za pitanje čebel, za kar osebno jamčim. Pod 20 kg ne pošiljam. Zver Ivan, Nedelica 65, p. Turnišče.

Čebelnjak zložljiv, z opeko krit, za 12 A. Ž. panjev, 6 eksportnih, 10 kranjičev, 8 A. Ž. panjev novih, z družinami, z zadostno zalogo ajdovega medu, 3 A. Ž. panje prazne — vse ugodno prodajam. Naprodaj tudi na hranilno knjižico Občinske hranilnice v Krškem. Lojze Rumpret, tiskarnar, Krško.

III. izkaz darov za Janšev dom. G. župnik Lakmayer Franc z Vrhnike je daroval za Janšev dom 200 Din. Najsrčnejša hvala. Za danj i z k a z D i n 2015 + 200 = 2215 Din. Čebelarji, spominjajte se z darovi Janševega doma posebno sedaj na občnih zborih. Vsak, četudi majhen dar, je dobrodošel in hvaležno sprejet.

IZVRŠENA PREDAVANJA:

G. župnik Knafeľ je dne 6. januarja t. l. predaval v Kranju o čebelnih boleznih. Bilo je 26 udeležencev.

G. Lilija je dne 19. januarja t. l. predaval v št. Petru o raznih panjih, A. Ž. panju ter o Janši. Udeležencev je bilo 38.

G. Džura je predaval v Mariboru o kugi čebelne zalege dne 12. januarja t. l. Navzočnih je bilo 14 čebelarjev.

G. Bukovec je dne 26. januarja t. l. predaval v Ribnici o napakah v čebelarstvu. Navzočnih je bilo 12 čebelarjev.

G. Japelj iz Hinj je predaval v Žužemberku dne 2. februarja t. l. splošno o čebelarjenju in orodju. Navzočnih je bilo 25 čebelarjev.

G. Lilija je dne 16. februarja t. l. predaval v Uršnih selih o medonosnih rastlinah in o A. Ž. panju. Bilo je navzočnih 53 čebelarjev.

G. Bukovec je 22. čebelarjem predaval dne 22. marca t. l. v Dol. Logatcu o splošnem čebelarstvu.

G. Lilija je v Novem mestu predaval dne 8. marca t. l. o pomladnem delu čebelarja. Navzočnih je bilo 27 čebelarjev.

G. Peternel je predaval dne 22. marca t. l. v Šmartnem ob Dreti o organizaciji čebelarstva ter o splošnem in naprednem čebelarstvu. Bilo je pri predavanju 40 čebelarjev.

G. Peternel je predaval dne 13. aprila t. l. v Šmartnem ob Paki pred 37 čebelarji o razvoju čebelne družine in o rojih; dne 3. maja pa v Šmarju pri Jelšah o vzreji matic in prevešanju — navzočnih 16 čebelarjev;

dne 17. maja v Rogaški Slatini o umetnih rojih in žičenju — navzočnih je bilo 29 članov;

dne 31. maja v Vel. Nedelji o delu v jeseni, shrambi medu in voska, barvanju matic — bilo je zbranih 25 čebelarjev;

dne 7. junija t. l. v Čadramu o obnovi satnic, zalegi in združevanju, bilo je 23 navzočnih; dne 7. junija popoldne v Žrečah o A. Ž. panjih — zbranih je bilo 15 čebelarjev.

G. prof. Verbič je predaval dne 20. maja t. l. v Kamniški Bistrici o vzreji matic in odbiri matic — navzočnih je bilo 17 čebelarjev.

G. Mayer je predaval dne 21. maja v Vrhpolju o rojenju in oskrbi rojev — zbranih je bilo 27 oseb;

dne 17. maja v Domžalah o splošni praksi v čebelnjaku in o prestavljanju — zbranih je bilo 13 čebelarjev;

dne 24. maja v Dovjem o splošnem čebelarstvu in o vzreji matic — 28 čebelarjev je bilo zbranih;

dne 24. maja na Jesenicah o nastavljanju — navzočnih je bilo 20 članov.

Ostala predavanja priobčimo prihodnjič.

Glasilo Slovenskega Čebelarskega društva v Ljubljani

Izhaja mesečno s priložo »Čebelarski Obzornik« — Urejuje: Avgust Bukovec, Ljubljana, Gruberjevo nabr. 14

Številka 12

V Ljubljani, 1. decembra 1936

Letnik XXXIX

Zakaj ne bi čebelarili v kranjičih

Anton Žnideršič.

Pred nekaj časom sem se sestal z našim izvozničarjem živih čebel g. Strgarjem iz Bitenj. Seveda se razgovor z njim vedno suče okrog zadev, ki so v zvezi z izvozom. Med drugim mi je pripovedoval, da skoraj ne more več zadostiti naročilom na kranjiče, ker je vedno težje za nje. V zadnjih letih, je dejal, jih je moral iskati v oddaljenih krajih, kamor prej ni zahajal. Omenil je, da ni prav, če propagira naše društvo le panje s premičnim satjem in smatra vsakega, ki čebelari s kranjiči za nazadnjaka.

Po njegovih izkušnjah dobi lahko čebelar, ki prezimuje 50 kranjičev in od teh spomladi 30 proda, 3000 dinarjev brutto letnega dohodka. Ampak, to je poudarjal Strgar, boljšo ceno plačam lahko le za one kranjiče, ki imajo normalno mero (30x16x70 cm), dno in pokrov iz 13 mm, stranice pa iz 15—18 mm debelih, znotraj pooblahnih desk. Satje mora biti podolžno. Razen tega morajo biti čebele čiste kranjske pasme, tedaj brez rumenih pasov na zadku. Po mnenju Strgarja zadostuje, če jih zazimimo s 4 do 4,5 kg medu, ker jih kupec prevzame že med 15. marcem in 15. aprilom.

Meni se zdi, da je opozorilo Strgarja vsega uvaževanja vredno in da ne smemo

iti preko njega. Če je tako čebelarstvo res dobičkanosno, potem ga ne smemo omalovaževati. Pomislimo le, koliko enostavnejše je čebelarjenje v kranjičih. One prakse, ki je za to potrebna, se novinec lahko kmalu nauči. Poleg tega pa, koliko manj glavnice je za osnovanje takega večjega čebelarstva potrebno. Panje si lahko čebelar sam zbije. Prav bi bilo, če bi Društvena čebelarna imela kranjiče v prirezanih delih v zalogi. Po mojem računu bi take panje lahko oddajala po štiri dinarje komad. S tem bi ne le čebelarjem olajšali nabavo, ampak tudi uvedli povsem enotno mero kranjiča.

Seveda se v kranjičih s pridom ne da čebelariti povsod, temveč le v krajih z pozno pašo, kajti tam, kjer je le spomladanska paša, porabijo čebele čez leto, kar spomladi naberejo in jeseni jim je treba pokladati. Družine pa, ki so deležne jesenske paše, si ne le naberejo za zimo, ampak se tudi zaradi pridnega zaleganja matice tako okrepijo, da so panji spomladi, kakor pravi starosta g. Rojina, zadaj vsi kosmati. »Pihnil sem v panj«, je dejal, »pa je završalo, da sem ga bil kar vesel, pri drugem pa se je komaj zganilo.« Tako jih gotovo tudi naš izvozničar presoja. Če bo završalo, bo gotovo kakega kovača primaknil, ko se bodo z njim pogajali za ceno.

Prav bi bilo, da bi se v Sl. Č. zopet oglašili zagovorniki našega kranjiča. Vedno in vedno berem v inozemskih listih, kako

toplo se nekateri zanj ogrevajo, zlasti hvalijo njegovo izredno sposobnost za pomladni razvoj in prezimovanje. Pri razpravah o meri satnikov naš panjiček pogostokrat omenjajo. Zato upam, da bo prišel tudi pri nas zopet do prave veljave.

Naj pa nihče ne misli, da hočem delati propagando za kranjiča zato, da bi izpodrinil panje s premičnim satjem. Še daleč ne, ampak hotel sem le sprožiti vprašanje, če se čebelarju v določenih okoliščinah bolj ne izplača čebelariti s kranjiči, kakor s panji s premičnim satjem.

Pa še nekaj: Onim, ki pravijo, da tudi pri nas ni pravega napredka v čebelarstvu, ker se še premnogo čebelari z nepremičnim satjem, bi bilo treba pojasniti, zakaj to. Potem bi morali uvideti, da je tudi čebelarjenje s takimi panji pri nas racionalno.

Ali je rojenje res kvarno donosu medu?

Kajfež Josip — Nova vas.

O tem sem že pisal v 10. številki lanskega Čebelarja in obljubil, da bom svoja tozadevna opazovanja objavil. Sicer ni za mojo obljubo nihče vedel, ker jo je g. urednik izpustil. V Jugovi knjigi in v Čebelarju čitam slične tozadevne obravnave, ki me pa ne zadovoljujejo tako kot način, ki sem ga opisal, zato smatram za dolžnost, da svoje delo temeljito nadaljujem. Daleč sem od tega, da bi trdil, da je »moj« način najboljši, če hočemo ohraniti panju moč, vendar je enostaven, zanesljiv in ne povzroča mnogo posla. Ako primerjam zabranjevanje rojev s pomočjo izrezovanja matičnikov, ki je pri naših čebelarjih najbolj v navadi, moram reči, da je moje delo mnogo enostavnejše in da ga je tudi manj. Vsaj meni se rado dogodi, da prezrem matičnik. Poleg tega je izrezovanje teh neko nasilje.

Iz prvega članka je izpuščeno tudi mesto, kjer priporočam skrbno pregrajevanje obeh prostorov panja. Dobro je celo, da tudi mrežo na okencih prekrijemo s papirjem ali, kar je še bolje, z lepenko.*

Nekoliko neprilik pri vračanju rojev po »mojem« načinu vidim le v zadregi, kaj naj počnemo s tistimi sati, ki so polni medu ali zaloge iz medišča in ki jih vse ne moremo uporabiti v plodišču pri roju. Toda to za preko prebrede količkaj spreten čebelar z lahkoto, zlasti še, če ima kaj slabičev. In kdo je tako srečen, da jih nima?

Moja tozadevna skušnja in opazovanje sega nazaj v l. 1915, kakor posnemam po zapisku. Od l. 1922 do l. 1932 sem bil obremenjen z drugimi posli in sem beleženje zanemaril. Zadnja 3—4 leta sem se zopet tesneje oprijel čebelarstva in se poglobil vanj.

Pri opazovanju 25 panjev v l. 1933, 1934 in 1935 sem dožgal, da so moje stare skušnje na trdni podlagi. Opazovanje je sicer otežkočeno, ker imam obilo nakupljenih živalic, ki jih še nisem mogel selekcionirati, vendar družine že precej ločim po kakovosti. Zlasti lani sem dobil precej jasnosti o vrednosti posameznih družin. Radi nepoznanja družin in morda tudi zato, ker sem radi slabega vremena pozno prestavljal, sem lani dobil od 25 panjev 8 prvih rojev.

Iz raznih razlogov ne bom svojih opazovanj izražal s količino donosa medu, temveč se bom posluževal primerjalnega izražanja. Da lažje presodim posamezne družine, napravim za vsako minulo leto zapisnik, v katerem razvrstim panje po množini donosa. Najboljši panj dobi prvo mesto, drugi najboljši drugo itd.

Panj št. 9 l. 1934 10. mesto, l. 1935 3. mesto
Panj št. 11 l. 1934 15. mesto, l. 1935 12. mesto
Panj št. 13 l. 1934 9. mesto, l. 1935 8. mesto
Panj št. 16 l. 1934 12. mesto, l. 1935 16. mesto
Panj št. 17 l. 1934 15. mesto, l. 1935 14. mesto
Panj št. 19 l. 1934 17. mesto, l. 1935 15. mesto

Ostala dva izrojca ne prideta v poštev ali konkurenco, ker sta bila lani v nenormalnem stanju. Namreč št. 6 sem porabil za vzrejo matic, št. 23 pa je dal dva roja.

Panj št. 9 je prišel lani z 10. mesta kar na tretje mesto.

* V 9. odstavku lanskega članka stoji: »Nato matično rešetko skrbno prekrij z deščicami, da ne najdejo prehoda čebele...« Kakšno pregrajevanje imate sedaj v mislih? Ur.

Panji št. 11, 13, 17 in 19 so tudi svoj vrstni red v množini donosa popravili. Nazadoval je navidezno le panj 16. Ne ocenjujem ga pa kot nazadujočega, ampak obratno. Letošnjo pomlad je bil moj najmočnejši panj. Brž za njim bo št. 19 in ne ravno daleč tudi ostali štirje. To dejstvo razločno potrjuje moja prejšnja izvajanja, da so panji v vrnjenimi roji po opisanem načinu v bodočem letu med najmočnejšimi. To je pač lahko mogoče, zlasti še zaradi mladih matic, ki jih imajo.

Omeniti moram, da je najbolje poseči po lani opisanem načinu vračanja rojev takoj ob prvem roju in ne morda šele, ko dobimo drugega, ali pa ko druge metode odpovejo.

Vešč čebelar lahko ves postopek celo skrajša, da mu potem ni treba ogrebat roja, marveč prenese vsebino plodišča v medišča že pred rojem in pusti matico na praznem ali medenem satu v plodišču. Poudarjam pa, da sem sam bolj naklonjen delu z naravnim rojem, ker se operacija vse lepše posreči. Narejanje rojev tudi ni za neveščaka in za splošnost.

V slabih in prav slabih letinah je vsak roj, tudi vrnjeni po zgornjem načinu, nepopravljiva izguba. V takih časih le dober panj pri nas nabere zimsko hrano, oni pa, ki količkaj poškili na svatbeno veseljačenje, postane čebelarju v breme. Prav v takih okoliščinah je vrnitev roja na mestu in škoda kar najbolj mogoče popravljena.

Če ni rojenje kvarno donosu medu, čemu potem odbira manj rojivih družin, ki jo toliko čislajo in priporočajo po vsem čebelarškem svetu. Pa utegne kdo reči: »Prav tako, je že res, da je rojenje kvarno, zlasti če si ne znanmo pomagati drugače kot da vsak roj raje vsadimo.« S svojim člankom sem hotel povedati, da se da ta škoda popraviti ali omiliti in da največkrat nima kvarnih sledov. Napačno pa me razume tisti, ki misli, da hočem trditi, da je bolje, če panj roji, kot da ne bi.

Med tistimi, ki zatirajo rojivost v pie-menu, sem tudi jaz. Vendar imam priliko opazovati, da nekateri čebelarji vobče ne pridejo nekaj let do roja v A-Ž panjih, dasi

niti ne predstavljajo, niti ne silijo panjev na rojenje. Nekemu takemu znancu sem dal lani matico iz svojega rekorderja v rojivosti, ki je dal drugača, dasi ni niti plodišča povsem napolnil. Še drug znak skrajne rojivosti je pokazal: nastavil je nekaj nad 60 matičnikov. V panju s to enoletno matico, ki sem jo vzel roju, je moj znanec dosegel najlepši uspeh izmed 16 A-Ž panjev in je ta panj sedaj njegov najboljši. Tako je z mojim izobčencem.

Meja, do kod smemo iti pri odbiri matic pri kaki drugi stvari, je umetnost in umetnik je tisti, ki mejo pozna; kdor jo samo zadene, je pač tudi samo srečnik.

Društvena čebelna plemenilna postaja na Kopišćih ob Kamniški Bistrici

Poročilo za leto 1936.

Josip Verbič.

Čebelarji so bili že obveščeni, da je zadela plem. postajo v noči od 4. na 5. febr. težka nezdoga. Vihar je podrl na čebelnjak orjaško smreko, ki ga je popolnoma razrušila. Le plemenjak je ostal nepoškodovan sredi razvalin. Ker je bilo med ruševinami še mnogo porabnega gradiva, je društvo čebelnjak zopet postavilo in ga preskrbelo s potrebnim orodjem.

Zaradi nezgode se začetek postajinega delovanja ni zavlekel in se je oživil prve dni maja, kakor druga leta. Pač pa je bilo njeno poslovanje zelo ovirano v času največjega prometa, t. j. meseca julija. Lastniki zemljišča so namreč iz tehtnih razlogov pustili posekati vse še ostale smreke na plemenišču in okoli njega. Podiranje in odstranjevanje dreves, odstranjevanje in zopetno postavljanje ograje in prestavljanje hramčkov je begalo mlade matice, ki so letele na oplemenjenje.

Na plemenišču je bil trotar, ki je na mestu prezimil. Imel je leto staro silno rodovitno matico z zelo pridnimi hčerkami. Koncem marca je imel pet lepo zaleženih satov in 10. maja že pokrite matičnike. Da ne bi rojil, sem mu vzel roj s samimi čebelami in staro matico. To delo sem moral pozneje še enkrat ponoviti. Tako je prišla postaja do treh močnih družin, od katerih je do jeseni vsaka nabrala zelo lepo zimsko zalogo, četudi pašne razmere niso bile ugodne.

Trote je plemenjak gojil od sredi aprila do konca julija. Ves ta čas je imel dovolj pro-

stora in najugodnejšo priliko (tik za čebelno zalego), da je po mili volji gradil in zalegal trotovino. To svoboda je z vso vneto izkoriščal in zdi se, da je ta tudi netila in pospeševala trotarjev nagon do rojenja.

Izraba postaje je bila letos prvič zadovoljiva. Lansko leto se je dejansko zanimalo za postajo le pet čebelarjev. Letos pa je deset čebelarjev, ki so bili iz kamniškega, ljubljanskega, kranjskega in krškega sreza, poslalo na plemenišče 41 neoplemenjenih matic.

Od teh matic je bilo oplemenjenih le 23, torej komaj 55%. Enaka usoda je zadela tudi matice, ki jih je vzredila postaja. Iz tega vzroka društvo ni moglo ustreči prošnjam za oddajo oplemenjenih matic. Tega tudi v bližnji prihodnosti ne bo moglo storiti, ker jih bo oddajalo le v skupinah zanesljivim čebelarjem, ki jih bodo preizkušali in najboljše zopet dali društvu na razpolago za trotarje ali matičarje.

Da so se matice tako slabo plemenile, sem en vzrok že navedel, in sicer motnje ob odstranjevanju drevja. Drugi vzrok je bilo slabo vreme, in sicer redno ponavljajoč se dež ob opoldanskem času, ko se matice plemene. Nekaj slabih uspehov gre pa tudi na rovaš čebelarjev.

Skoraj vsi so prinesli svoje obljudene plemenilnike, jih postavili v hramčke in jim odprli žrela ob najhujši vročini, ko so bile čebele zaradi prenašanja še razburjene. V takem stanju družinice prav rade z matico vred bruhnejo iz svojega domčka in se porazgube. Letos sem našel dva na ta način zapuščena plemenilnika.

Vse na plemenišče prinesene plemenilnike, brez izjeme pa one, v katerih so čebele posebno nemirne, je treba postaviti v hladno in temno klet (prostor) in jim šele v mraku dati svobodo. Na društvenem plemenišču je to mogoče. Delo izvrši brez vsakih stroškov in zamude časa za čebelarje postajini varuh v bližnji hišici.

Da se matice ne oplemene oziroma ne vrnejo k svoji družinici, je kriva včasih nepravilna oprema plemenilnikov. Neki čebelar je izpolnil ves plemenilnikov satnik s satnico, drugi pa celo s starim popolnoma črnim satjem. Satnik opremimo le s prav ozko osnovo, in sicer zato, da čebelar nakažemo smer za stavljenje satja in pa da se, kar je najvažnejše, družinica tesno združi v rojiček, kjer dobi šele veselje do dela in matice, matica pa čut varnosti in zaupanje v sposobnost svojih tovarišic. Trdijo, da se iz takih plemenilnikov izgubi manj matic kakor iz onih, ki imajo izdelano satje.

Navesti hočem še nekatere opažene nedostatke, ki ne vplivajo neposredno na plem-

njenje, pač pa otežkočajo poslovanje. Nekoliko plemenilnikov nisem mogel izvleči iz hramčkov; imeli so predolge zračne rešetke. Nekateri plemenilniki so imeli satnike tako dolge, da so njih spodnje letvice popolnoma zakrile zračne rešetke in izmeno zraka onemogočile. Kdor izdelava plemenilnike, naj jih natančno ponareja po vzorcu, ki ga dobi iz Društvene Čebelarne. Pri vzorcih sta velikost in kakovost vseh delov dobro premišljeni in preračunjeni. Izpreminjati bi jih smeli le, ako bi našli, da bi drugače ustvarjeni boljše ustrezali svojemu namenu.

Videl sem, da prenašajo čebelarji plemenilnike v večjih zabojih, v katerih jih dobro zatlačijo s slamo. Zaboji po nepotrebem večajo težo bremena. Zadostuje, da postavimo plemenilnike tesno skupaj, mednje pa vtaknemo kos valovitega papirja, ali primerno preganjeno polo časopisa. Na zunanje šipe krajnih plemenilnikov pristavimo tanko deščico v velikosti plemenilnika. Ako sedaj vse skupaj križem prevezemo z močno vrvico, so plemenilniki pripravljeni za prenos. Po štiri plemenilnike z lahkoto nesemo v rokah, še lažje pa v nahrbtniku, ki smo ga spodaj zaradi zračjenja po šivih nekoliko preparali.

Plemenilnike je treba takoj, ko začne matica zalegati, odnesti s plemenišča. Male družinice rade pobegnejo, zlasti če jim zmanjka živeža. Mislim, da se je to pripetilo tudi čebelarju, ki se je pritožil, da je našel svoj plemenilnik prazen. Požuriti se je z odnosom tudi zaradi tega, da se napravi prostor za nove pošiljke. Hramčki morajo biti tekom plemenilne dobe večkrat izkoriščeni. Kar velja za plemenilnike z oplemenjenimi maticami, velja še bolj za one, ki pridejo ob svojo najvažnejšo stanovalko. Nekdo je pustil svoj panjiček na mestu toliko časa, da je bil ves satiček poln pokrite trotje zalege.

Zahtevi glede odnašanja je prav lahko ustreči. Rejci matic so namreč oproščeni nadzora svojih živali na plemenišču. To vrši postajni vodja, ki čebelarjem po dopisnici poroča, kdaj naj pridejo po rejenke. Vodja pa mora imeti popoln naslov izkoriščevalcev plemenišča. Letos so bili poslani na Kopišča štirje plemenilniki, ki so bili označeni zgolj z lastnikovim imenom brez vseh drugih podatkov. Take pošiljke postaji zelo otežkočajo poslovanje.

Vse naštete ovire so slučajne, začasne, ki jih pa lahko odpravimo. Ne bodo nas odvrnile od stremljenja, da očistimo našo dobro čebelno pasmo slabičev in tuje primesi. Zanimanje za njeno zboljšanje je letos znatno naraslo. Rasti mora pa vse dotlej, da bo prešinilo vse naše čebelarje.

Iz čebelarke početnice

Rojec Vlado — Litija

(Dalje.)

Namesto na beležne liste lahko vnašamo podatke v primerno prirejeno knjigo. Obrazec 1 kaže, kako naj bo taka knjiga, ki ji pravimo glavna knjiga, zrubricirana. — Ker je rubriciranje s svinčnikom in ravnilom precej zamudna zadeva, je umestnejše, da kupite v trgovini več pol navadnega pisarniškega papirja, rubrikacijo pa natisnete na posamezne liste s pomočjo razmnoževalnega aparata. Zrubricirane pole šele nato povežete v knjigo.

Knjigo vodimo, kot je razvidno iz obrazca, folirano (listovano) — to se pravi, da tvorita vedno po dve in dve sosednji strani skupaj zaključeno celoto. Poleg tega je knjiga kontovana. Vsak panj ima v njej svoj konto, svoj predal, ki je raztegnjen na več zaporednih listov.

Sistem panja in njegova številka predstavljata nekaj naslov posameznih kontov. Nad črto zaglavnico so našle svoje mesto tudi beležke o nabavi, ceni, teži in pleskanju panja. (Za težo praznega panja je treba vedeti ob zazimljanju, ko določamo količino zimske zaloge. Če nam je ta znana, ne prelagamo satov iz panja na kozico, ampak tehtamo družino s panjem vred.)

Razpredelnica sama razpada na več neenakih odsekov. Vsak odsek ima primerno število ožjih kolon. Prvi, širši odsek je namenjen podatkom o matici, naslednji podatkom o zazimljenju itd. Marsikomu se bo zdela kakšna rubrika odveč, drugim jih bo morda premalo. Izpolnitev ali okrnitev razpredelnice je pač prepuščena okusu posameznika. Razumljivo je, da bo čebelar, ki ne prevaža in ne namerava prevažati, črtal ves odsek o prevozu v pašo. Kdor nima uvedenega izpodrezovalnega satnika, bo zavrzel obe rubriki, ki sta določeni za beležke o izpodrezovanju.

Beležke lahko vnašamo v razpredelnico s kraticami. V primeru, ki ga objavljam kot vzorec, uporabljam le nekaj preprostih kratic. V drugi rubriki odseka »pregledovanje« pomeni podčrtana besedica »vsi«, da družina ne obsega samo vseh satov, temveč da jih tudi že podseda. V drugi rubriki odseka »izpodrezovanje« označujejo številke $1, \frac{2}{3}$ in $\frac{1}{4}$, kako velik je bil odvzeti sat glede na obseg izpodrezovalnega prostora v satniku. Kratica »tr« hoče izraziti, da je vseboval izpodrezani sat trotovinno, kratica »j«, da je bil zaležen z jajčeci, kratica »žr«, da so bile najdene v celicah žrke, kratica »m« pa, da so bili na njem nastavljeni tudi matičniki. Ostale okrajšave so kolikor toliko umevne.

V knjigo, ki sem jo pravkar popisal, ne vključujemo sproti. Če bi jo prepogosto jemali v roke, umazane od dela, bi kaj kmalu postala neuporabna. Zato zapisujemo opazovanja najprej s kredno na črno prepleskana vratca panjev. Šele po končanem opravlilu jih prenesemo v ustrezajoče rubrike glevne knjige, in sicer, če nam dopušča čas, še isti dan.

Dokaj skopo odmerjene podatke v glavni knjigi lepo dopolnjujejo podatki, ki jih je najti v tako zvanem dnevniku. Dnevnik je nerubricirana knjiga, nekaj debelejši zvezek, v katerega od časa do časa zapisujemo važnejše dogodke iz svoje čebelarke prakse, razna biološka opazovanja, ugotovitve, ki se tičejo medenja rastlin, vremena, pašnih razmer itd. Dnevnik je knjiga, v kateri se lahko čebelar na široko razpiše, v katero lahko izlije najintimnejša čustva, ki jih goji do oboževanih lahko krilk. Kot primer naj vam služi list, iztrgan iz dnevnika čebelarja, ki noče biti imenovan.

R. 17. maja 1929.

Vstal sem zgodaj, Ni to moja navada! Ne vem, kaj me je dvignilo danes.

Družina še spi. Tiho se oblečem in odidem na vrt, da se izprehodim. Prijeten hlad majskega jutra mi boža lice. Nebo je brez najmanjšega oblaka. Kakor ogromna kupa, izklesana iz prosojnega akvarina, se vzpenja izza obzorja. Na travi ni rose. Kot bi jo vsesala vase brezdan'a nebesna sinjina...

Nehote mi zavije noga k čebelnjaku. Mojim mljenkam se še ne ljubi, da bi zapustile svoja toplá gnezdeca. Redke so, ki izletavajo.

Nekateri panji močijo, Stopim v čebelnjak po kunjjo in jim zbršem brade.

Izlet postaja živahnejši. Družina v desnem kotu spodaj je otvorila poln ogenj. Kakor šibre iz sprožene puške se vsiplje skozi žrelo. Jablana vabi. Celó jaz zaznavam njen prelestni vonj. Kako bi ne razdražila čutnic živalic, ki jim je voh vodilno čutilo.

Sonce vzhaja v rdečem ornatu. V pozdrav mu doni bučna pesem mojih čebel. Vse so že mrzlično na delu.

Časa do zajtrka je na preostajanje. Kaj če bi pregledal panj št. 5, panj, ki nosi isto številko kot mesec maj. Že več let zapored mi je dal v maju roj. Videti je, da tudi letos ne misli odstopiti od te svoje navade.

Stikam med sati »majevca«. Zaprti matičniki! Leno ponašanje čebel! Klicaj! Potrebna je opreznost. Stavil bi, da bo še danes zdvijal.

Dopoldne sem bil zaposlen v šoli. »Majevca« je stražil Andrejček. Roja ni bilo.

Po kosilu čitam časopise. Dremlje se mi. Pred vratmi hrup. V sobo plane Andrejček.

»Čebele roje!«

Hej! Torej bi vendar dobil stavo...

Pri ogrebanju imam smolo. Pomaga mi sosedov Šimen. Čebelar z enim panjem. Dober fant. Rojenje mu je doživetje.

Čepim med vejevjem drevesa, na katerem visi roj. Šimen stoji pod drevesom in drži ujemalnik.

Leto	Matica						Izzimljenje			Pregledovanje				Prestavljanje					Izpodrezovanje				
	Poreklo	Znak na oprsju	Poležena	Sprášena	Dodana	Izmenjana	Očistil dno	Število mrtvic	Odstranil odejo	Dan in mesec	Stev. satov		Količina		Dan in mesec	Število				Dan in mesec	Velikost in ka- kovost sata		
											zasedenih	zaleženih	medu	obnožine		satov prenes. v medišču	dodanih praznih satov v me- plo- di- šču	dodanih satnic v me- plo- di- šču	dodanih satnic v me- plo- di- šču				
1930	Panj št. 3	mo- dro v	17.V. 1928	25.V. 1928	30. IX. 1928	29.V. roj	15.II.	zelo malo	28.VI.	2.III.	6	3	do- volj	mno- go	3.V.	8	1	5	3	—	5.V.	3/4 neza- ležen	
	Hči prejš- nje	—	5.VI. 1930	—	—	7.VI. roj				19. IV.	8	5	malo	mno- go							15.V.	1/4 neza- ležen	
	Hči prejš- nje	rdec x	7.VI. 1930	—	—	se zgubi- la na prahi				3.V.	vsi	7	malo	ne pre- več									
	Pra- šilnik št. 4	bel ●	2.VI. 1929	14. VI. 1929	26. VI. 1930	—				9.VI.	vsi	9	pre- cej	ne pre- več									
1931	Pra- šilnik št. 4	bel ●	2.VI. 1929	14. VI. 1929	26. VI. 1930	prele- žena	28.II.	nor- mal- no	18.V.	10. III.	5	2	mno- go	malo	28. IV.	6	3	4	2	—	10.V.	1 tr.j.	
	Hči prejš- nje	moder =	29.V. 1931	12. VI. 1931	—	—				28. IV.	vsi	8	mno- go	pre- cej							15.V.	2/3 tr. j. m.	
										27.V.	vsi	9	mno- go	malo								25.V.	1 tr.žr.
										14. VI	vsi	9	mno- go	malo								5.VI.	1/4 me- šana stav.
									27. IX.	vsi	7	do- volj	nič										

Obrazec 1

Ujemalnik je težak, zbit iz debelih desk. Že ne-
kajkrat sem sklenil, da bom napravil novega. Ni-
sem utegnil.

Čebele poškopim z vodo in opozorim šimna, naj
bo pripravljen. Sunkovit udarec na vejo. Grozd
živih jagod se zamaje, utrga... Tri sto zelenih!
Kar zagomazi mi po hrbtu. Ne vem, kje je krivda.
Ali je šimen spodmaknil ujemalnik, ali sem bil jaz
neroden?

Gruča pade na rob ujemalnika in se razdeli v
dva dela. Prvi, manjši se ujame v zaboj, drugi večji
zdrkne ob njegovi vnanji stranici in zgrmi — Bog
mu pomagaj — šimnu naravnost na glavo. Dobro
vidim šimna, kako odskoči, kako se otepa, kako
teče preko vrta, kako ga zasledujejo razjarjene
čebele. A že v naslednjem trenutku nimam več
časa za ogledovanje. Spuščeni ujemalnik se nagne
proti drevesu in butne tik pod mano ob deblo.
Čebele, ki so preostale v njem, završe, se dvignejo
in zakade vame.

Nimam navade čebelariti s čebelarško kapo na
glavi, zoprne so mi gumijaste rokavice. Če bi mi jih

zdajle kdo ponudil, bi se jih prav nič ne branil.
Toda bilo bi menda že prepozno za natikanje. Če-
bele so besne. Plikajo in sekajo, da bi najbolj po-
gumen čebelar ne vzdržal med njimi. Tudi jaz se
ne obotavljam. Kakor maček se spustim ob deblo,
odskočim na tla in jo ucvrem za šimnom.

Pravega čebelarja ne more spraviti taka nezgoda
iz ravnoežja. Skrb za bodočnost roja ga žene nazaj
— na »kraj nesrečnega imena«. Tudi midva se od-
ločiva, da pogledava, kaj se je med tem, ko sva si
ruvala žela iz razbolele kože, zgodilo.

Pred čebelnjakom me mine vsa čemernost. Še
šimen se smeje. Vsaj sklepal bi tako, kajti njegov
obraz, ki je začel dobivati radi oteklina najbolj gro-
teskne oblike, ne kaže tega.

In kaj naju je spet spravilo v dobro voljo?

Čudno, skoraj neverjetno naključje! Čebele so
se pobrale s tal in se same preselile v prestrezalo,
ki je obviselo med vejami. Sreča v nesreči! Matica
je brčkone navzlic sunkom in tresljajem ostala v
zaboju. Kjer pa je matica, tam se zbere ves roj.

Rojenje				Prevoz v pašo				Točenje			Krmljenje				Čisti letni donos v kg	Zazmljenje			Opombe	
Dan in mesec	Označba roja	Teža v kg	Uporaba roja	Na paši		Kraj	Medeča rastlina	Dan in mesec	Kakovost medu	Količ. medu v kg	Čas krmljenja		Svrha	Klaja		Količ. klaje v kg	Dan in mesec	Moč družine		Količina zimske zaloge v kg
				od	do						od	do								
29.V.	I.	2.25	panj št. 17					7. VII.	cvetlični	7.30	6. IV.	18. IV.	spek.	med 1:1	1.20				Zelo rojivo. Ajdo strla suša.	
7. VI.	II.	1.50	prašilnik št. 8					23. VII.	ko-stanjev	1.80	23. IX.	27. IX.	zim. za-og-a	slad-kor 1:1	3.50					
9. VI.	III.	1.05	vrnil					Skupaj		9.10			Skupaj		4.70	4.40				
25 V.	I. s pevko	3.10	Panj št. 12	12. VIII.	15. IX.	Vel. Loka Dol.	ajda	3. VII.	cvetlični	14.20	5. IV.	12. IV.	spek.	med 1:1	1.90		18. X.	močna	14.10	
								29. VII.	ko-stanjev	3.90										
								20. IX.	ajdov	11.40										
								Skupaj		29.50			Skupaj		1.90	27.60				

Glavna knjiga

Pri knjigovodstvu smo se ozirali dosedaj, če se smem tako izraziti, samo na idealno stran čebelarstva. Vknjižbe nam je narekovala predvsem ljubezen do narave in skrb za blagor družin, ki smo jih prevzeli v svoje varstvo. Nič manj važne pa niso beležke, ki zadevajo njega materialno stran. Koncem koncev si moramo vendarle biti na jasnem, ali nam doniša naš trud kako gmotno korist ali ne.

Za beleženje izdatkov in dohodkov se mi zdi najbolj priročna navadna nakupovalna knjižica, ki jo izdajajo trgovci stalnim odjemalcem, če odplačujejo nabavljeno blago v mesečnih obrokih. To bi bila potem takem naša blagajniška knjiga. Vodimo jo paginirano (stranovano), zaključujemo pa s solarnim letom. Vanjo vnašamo samo stvarne izdatke in dohodke, torej samo take poslovne dogodke, pri katerih

smo denar dejansko prejeli ali izdali. Vknjižbe o količini in vrednosti medu, ki smo ga porabili v domačem gospodinjstvu na primer ne spadajo vanjo. Podrobnosti so razvidne iz vzorca 2.

Končno ne bo odveč, če si omislite še inventurno knjigo. (Obrazec 3.) Ta vsebuje popis vsega vašega imetja. Vsako novo nabavko vpisujete sproti, odprodane predmete, odnosno predmete, ki so postali iz kakršnegakoli vzroka nerabni, pa kot take označite v opombi. Vknjižbe, ki so zgubile s tem svoj pomen, lahko tudi prečrtate.

To bi bile najvažnejše knjige čebelarskega knjigovodstva. Urejene so lahko, kakor sem že omenil, tudi drugače, toda v glavnem ne bo kaj na njih izpreminjati.

Beležke, ki jih boste vnašali v popisane knjige, vam bodo dobro služile že med letom, do

svoje polne veljave pa se bodo povzpele ob zaključku sezone. Dale vam bodo pregledno sliko splošnega stanja vašega čebelarstva, obenem pa vam bodo nudile trdno osnovo pri sestavljanju racionalnega načrta za nadaljnje delo.

Kako je prav za prav s tem načrtom?

Predvsem se morate odločiti, do katerega obsega nameravate povečati svoje dosedanje čebelarstvo. Ko ste si v tem pogledu na jasnem, izberite družine, s pomočjo katerih nameravate množiti družine, ki jih nameravate pustiti rojiti prihodnje leto. Izbrali boste le take družine, ki so se odlikovale, ne samo v pretekli sezoni, temveč že več let zapored po svojih razvojnih zmožnostih, pridnosti in drugih lastnosti. Najboljšo med njimi določite za

vzrejo matic! S tem v zvezi ugotovite število panjev in prašilnikov, ki jih boste potrebovali, število okvirčkov in satnic, s katerimi naj bi bili ti opremljeni, a končno tudi količino medu, če imate namen pitati špekulativno, ali če se vam zdi, da so za primer neugodne pomladi zimске zaloge vaših čebel nezadostne. S pripravami pričnite takoj! Napačno bi bilo, če bi n. pr. iskali nov panj šele tedaj, ko že roj visi na veji. Stopite torej čim preje k mizarju in se domenite z njim glede nabave panjev. Če ste količkaj izvežbani v ročnem delu, mu boste dali izdelati le obode in sestavne dele, panje pa boste potem sami dovršili — ne morda zaradi štednje, temveč bolj zato, da se izognete raznim napakam, ki jih lahko zagreši mizar-nečebelar. Prav tako bi vam svetoval, da si

Vzorec 2. Blagajniška knjiga.

Tek. št.	Dan in mesec	Predmet	Izdatki		Dohodki	
			Din	p	Din	p
		Prenos	241	—	386	50
25	16. IX.	Omelce za ometanje čebel	8	—		
26	16. IX.	Strgulja za snaženje panjev	10	—		
27	16. IX.	2 zavitka »Euskola« à Din 6'—	12	—		
28	20. IX.	150 kg ajdovega medu à Din 12'—			180	—
29	26. IX.	3 kg cvetličnega medu à Din 17'—			51	—
30	7. X.	Popravilo okna pri čebelnjaku	31	50		
31	9. X.	3 pitalniki à Din 12'—	36	—		
32	11. X.	15 kg krmilnega sladkorja à Din 6'50	97	50		
33	29. X.	4 kg voska à Din 36'—			144	—
34	12. XI.	Zavarovalnina panjev proti požaru	168	25		
35	21. XII.	3 klopčiči žice za pritrjevanje satnic	15	—		
36	21. XII.	Knjiga »Naš panj«	40	—		
37	28. XII.	Društvena članarina za prihodnje leto	35	—		
		Dobiček	1687	25		
			2381	50	2381	50

Obrazec 3. Inventarna knjiga.

Zap. št.	Štev. kosov	Predmet	Nabava		Vrednost		Opombe
			čas	način	Din	p	
1	1	Čebelnjak	1928	postavil tesar	3760	—	
2	10	Panjev sistema A.-Ž.	1928—1931	kupil staro	900	—	1 panj zažgal radi gnil. 12. IV. 1933
3	7	Raznega drobnega orodja	1928	„	96	—	
4	1	Sklopna kozica	6. V. 1931	izdelal mizar	30	—	
5	4	Pitalniki	21. IX. 1931	kupil v D. Č.	48	—	
6	1	Točilo	10. VII. 1932	„	850	—	
7	1	Stojalo za odkrivanje satja	10. VII. 1932	„	110	—	
8	2	Panja eksportna	8. II. 1933	izdelal sam	68	—	

ne nabavljate že izdelanih satnikov. Mizar naj vam nareže le primerno debele letve, iz teh pa si zbijte satnike sami. Nato se lotite užičevanja satnikov, vliivanja satnic, ter pritrdjevanja satnic v satnike. Če imate kaj voščin, jih ne pustite, da se povaljujejo po policah, kjer vam jih lahko uničijo črvi voščene molja ali sklestijo miši, ampak jih pretopite in iz njih iztisnite vosek! Vosek je dragocen pridelek in zato je treba tem bolj paziti, da ga ne gre niti troha v odpadke. Kako pri tem ravnati in kakšne priprave so vam za to potrebne, si oglejte v tozadnjih učnih knjigah (F. Jug: Praktični čebelar, F. Lakmaijer: Učni čebelar, A. Janša: Popoln nauk o čebelarstvu itd.). Čitajte pa tudi druge knjige o čebelah, dasi bi bile bolj teoretičnega značaja. Zimski čas je najbolj prikladen za učenje. Izkoristite ga v svoj prid, izpopolnjujte svoje znanje, da ne zaostanete za sodobnostjo!

Kakor vidite, ima čebelar celo v tako zvani mrtvi sezoni polne roke dela. Vse to njegovo delo pa je v bistvu le nekaka priprava na bodočnost; z minulo sezono nima več prave zveze. Zato ne bo nihče oporekal dr. Zandru, če trdi, da pričinja novo čebelarsko leto jeseni, a ne šele s prvim izletom in trebljenjem čebel, kot uče nekateri čebelarski strokovnjaki.

(Konec.)

Nekaj čebelarskih spominov

Fr. Rojina — Zg. Šiška.

(Dalje.)

Nameraval sem že v tej številki pričeti s spomini o svojem čebelarjenju v Kolovratu, ali kdo neki naj bi se v decembru zanimal za to! Zato bom za konec leta rajši povedal, kar sem zvedel nekoč od kolovraškega župana o brglezu kot vremenskem pogodniku.

Kakšno bo vreme? — Na to vprašanje do sedaj ni mogel dati še nikdo zanesljivega odgovora. Res je, vremenoslovje je zelo napredovalo, zlasti odkar so radiotelefonično zvezane med seboj ne le vse večje opazovalne postaje Evrope, temveč najvažnejše tudi iz drugih delov sveta; vendar o povsem nezmotljivih napovedbah vremena še ne more biti govora. Prešeren je dejal: »Vsi pojte rakom žvižgat lažnivi pratikarji, lažnivi zvezdogledi, vremena vi preroki!« Razni vremenski preroki imajo češče res jako težko stališče. Kaj rado se namreč zgodi, da dežuje, ko so napovedali lepo vreme, ako pa prerokujejo dež, tedaj se smeje kakor nalašč sonce raz vedro nebo. Izrabljajoč to dejstvo, je zaslovel nekoč predmestni brivec kot jako zanesljiv vremenski pogodnik. Kje je to bilo, ne vem. Imel je baje tak naval v svoji delavnici, da je moral povečati svojo obrt ter

najeti več pomagačev, da so bili z britvijo in škarjami kos mnogoštevilnemu obisku, zakaj gospod šef je ali svaril, da naj v nedeljo nihče ne gre nikamor brez dežnika, ali pa, da lahko napravi vsakdo zlet, ker bo vreme krasno. In glej, pogodil je skoraj redno! Glas o tem čudovitem vedežu je došel tudi na uho meteorološkega poročevalca največjega dnevnika v dotičnem mestu, neznansko učenega zvezdoslovca, ki pa je imel pri vsej svoji bistroumnosti gledé vremenskih napovedb tako dosledno smolo, da so ljudje na njegov rovaš neusmiljeno kovali razne pikre šale. Četudi težko, se vendar odloči, da gre k brivcu z namenom, da izvleče iz njega tajnost njegovega vremenskega ključa. Ali dasi so brivci sicer zelo zgovorni in ustrezljivi ljudje, je bil prebrisani mojster, ko je bil prišel učenjak med britjem z barvo na dan, namah do vrha zapet in ni hotel izdati svoje skrivnosti. Šele po dolgem mledovanju se je dal omehčati in proti oblubi radovednega gospoda, da bo molčal kot grob, mu je povedal potihoma: »Veste, to je zelo preprosto. V mestu je neki zelo trapast vremenoslovec, kateri v časopisju priobčuje svoja vremenska poročila. Ako pravi on, dež bo, pravim jaz, lepo bo, in obratno.« »Ah!« — je zastokal na pol obriti gospod in hotel kar tak oditi, tako ga je zadela brivčeva tajnost. Čudom pa se je brivec čudil, kako se je možu nenadoma podaljšal obraz, ali najbrž bi se bil tudi njemu, da je vedel, koja je bril.

Med preprostim ljudstvom se najde večkrat kakšen star možakar, ki z večjim ali manjšim uspehom napoveduje prihodnje vreme. V Strazišču so hodili kmetje ob času košnje povpraševati za vreme mojega soseda, starega Gabra. Ta je imel med oknom obešen suh cvet velike neže, ki se je odpiral ali zapiral, iz česar je sklepal na lepo ali na dež. Nežka mu je pač nadomestovala vlagomer. Meni je ogrebal roje, pa sem ga vprašal kdaj po vremenu. Če je uganil, se je znašal kot petelin na gnoju, ako pa ni, je imel takoj pripravljen izgovor, da je nekod daleč premagal drug veter.

V hribih onstran Sv. Jošta je bila stara ženica v tem oziru na glasu daleč naokoli. Za časa petelinjega lova, ali kadar me je pripeljala mimo pot na jerebe, sem kaj rad posedal na klopici pred njeno kočjo, in ob taki priliki sva dokajkrat pokramljala tudi o raznih znamenjih za lepo ali za slabo vreme. Bila je izredno dobra opazovalka vsakovrstnih pojavov v naravi: odkod in kdaj piha, nateguje ali vleče veter; kako se barva nebo na vzhodu tik pred sončnim vzhodom, če gre namreč na višnjevo, zelenkasto, rdečkasto ali če se žari; nadalje kako se pase kurja družina, če pred deveto uro poseda po plotovih, če poje petelin ob

neobičajnem času, ali kdaj spravlja koklja svoja piščeta podse. Kubu (vir), sova, čuk, divji golob, žolna, stržek, krt, močerad (salamander), mušice in komarji, njena nekoliko pohabljen lev roka, ozeblina, kurje oko, meгла v dolini, dim v veži, duh gnojščca, gobe na gnoju in sto drugih stvari ji je služilo pri napovedbi takega ali takega vremena. Pa me prime nekoč za rokav in me povede na plano, odkoder je bil diven razgled proti Póreznu, iztegne svojo suho roko ter pravi: »Glejte tisto grapo doli pod Sv. Gabrijelom! Če se dviga zjutraj od ondot meglca, takrat hudobár kofe kuha, in tistega dne je tako gotovo dež, kakor gotovo je tudi tedaj, ko sta jug in burja obenem zunaj.«

Za vremenske izpremembe se zanimajo čebelarji še prav posebno, saj je njihov uspeh povsem odvisen od vremena. Kolikokrat sem z veliko skrbjo opazoval aneroid, kako je njegov kazalec kolebal zdaj naprej, zdaj nazaj, pa še bolj nazaj, slišal se je že veliki zvon iz Crngroba, in tudi prej omenjeni Gaber je trdil, da bo »nekaj«, vendar se je kljub bližnjim in daljnim neugodnim znamenjem srečno izvilo, da mi ni dež prekrizal te ali one namere, ali pokvaril dobre čebelne bérnje. Toda kadar se je oglašil brglez s svojim posebnim žvižganjem, tedaj sem izgubil vsako upanje, ker lepo vreme se je gotovo izprevršlo; pa prav gotovo! Iz izkušnje lahko trdim, da ga ni bolj zanesljivega vremenskega preroka od brgleza. Odveč bi bilo opisovati tega živahnega, spretnega in zelo koristnega plezavčka, saj ga itak pozna menda sleherni čebelar. Omenim le, da mu pravijo ponekod cot, drugod zopet žokovt ali pa kovaček, kakor imajo pač tudi marsikatero druge ptice, cvetice itd. svoja posebna krajevna imena. Brgleza poznam že izza otroških let. Imel sem doma na vrtu tako privajenega, da mi je jemal bučne pečke kar iz roke; slišal sem njegovo glasanje v vseh načinih — petje se ne more reči — ali da je ta mali ptiček tako brihten, da ve o prihodnjem vremenu in nazzanja to tudi s svojim žvižganjem, sem zvedel šele v Kolovratu.

Nekega zelo vročega julijskega dopoldneva — takrat je trajalo šolsko leto še do konca julija — sem stal med odmorom ob enajstih pred šolo, veseleč se že vnaprej, kako bodo popoldne po sklepu pouka prijemale postrvi tam doli v Kandršici in Mediji. Kar jo primaha gor proti šoli župan, sivolas mož sredi sedemdesetih let, s slamnikom v roki ter ves s potom oblit. »Dober dan, Mihčev oča! Vroče je, vroče!« — ga pozdravim prvi, kakor se spodobi mladiču napram takemu odličnemu možu, ki nosi že čez trideset let župansko čast in breme. Globoko dihajoč se ustavi, izvleče veli-

kansk višnjev robec ter si obriše najprvo obraz in vrat, potem pa še kot medved kosmate »gosli«. »Vroče, to pa to! Zdaj o sv. Mariji Magdaleni mora biti vroče, kdaj pa naj bo?« — odvrne počasi — »samo preden bo ura dve, bo če ne toča, sodra pa gotovo.« Jaz: »Pa menda vendar ne, saj je nebo čisto kot ribje oko, in ni ga videti najmanjšega oblaka.« On: »No, boste že videli! Danes zjutraj je brglez na našem starem orehu v najvišji rogovili pel ,ta treko vižo'; ni se ganil in proti nébesu je gledal. Kadar zarano tako počne, je v dvanajstih urah poleti vedno napuh z zrnorn, pozimi pa babje pšeno.« »Kakšna pa je ,ta treka viža'?« — ga povprašam. »V hrif (hrif), v hrif, v hrif! vpíje in prav žalostno zateguje.«

Ko se posloviva, se vrnem zopet v šolo, opoldne grem kósit, ob eni zopet v šolo, a nikjer je ni bilo meglice. Poprimem se pouka, ne da bi še kaj mislil na Mihca in njegovega brgleza. Ob pol dveh postane v šolski sobi nenadoma bolj temno. Pogledam skozi okno, pa vidim, da se valé izza cerkvene strehe velike kopice belo obrobljenih temnih oblakov, ki so že zastrli sonce. In res, še preden je bila ura dve, je nastala taka nevihta, kakršnih sem doživel samo troje v vsem svojem življenju. Župnik gospod Andrej, ki je prišel v šolo počevat veronauk v drugi učni uri, me je prosil, naj grem zvonit hudi uri, ker so vsi njegovi ljudje pri ajdovi setvi pod Strmo njivo. Izgovarjal sem se, da moje zvonjenje ne bo pomagalo, ker ne znam zvoniti, pa pravi: »Vem, da zvonjenje samo na sebi ne pomaga, ali ljudstvo zahteva to, in dokaj očitkov bi moral slišati, ako pobije toča brez zvonjenja. Saj bi šel sam zvonit, ali poglejte me vendar, kakšen sem; komaj sem prilezel do šole, kako neki naj zvonim!« Ubogi dobričina je bil na predzadnji stopnji vodenice, zato se nisem več obotavljal, ampak njemu na ljubo sem šel, oziroma tekel sem zvonit, zakaj razoglav, kakršen sem bil, sem dobil spotoma že prve ledene lesnike na glavo. Pod zvonikom hitro vtaknem nogo v zanko srednje vrvi, z desnico in levico pa poprimem krajni dve vrvi in začnem migati, kakor sem večkrat videl to delati cerkovnika Jožka. Ta je zvonil z vsemi tremi zvonovi s tako lahkoto, kot bi se igral, jaz pa jih z vsem svojim naporom nisem mogel spraviti v tisti zaporedni bingale, bongale! Čim bolj sem vlekel z rokama ter pritiskal z nogo, tem bolj zmešano so bunkali zvonovi; včasih kar vsi trije hkratu. In zunaj? Kakor sodni dan! S svojo enonožnega stališča sem videl skoz nasprotno okno na del žagredove strehe. Toča je z groznim hruščem prasketala po hrastovih skodlah ter v velikih lokih odskakovala. Da more biti v oblakih tako velikanska množina

vode, sem se prepričal šele takrat; ni lilo, plahutalo je! Kolikor sem mogel videti skoz majhno okno neba, se mi je zdelo, da je vedno odprto. Brez bliska ni bilo skoraj sekunde; umevno, da je tudi neprestano treskalo in bobnelo, kakor bi se podiral svet. Taka nevihta traja navadno le malo časa, takrat pa je ni hotelo biti ne konca ne kraja. Bil sem že do skrajnosti izmučen; pot me je oblival po vsem životu, in roki sta me skeleli od vrvi. Naposled so mi po nevajenem zvijanju in preteganju života odpovedale vse moči. Naslonil sem se na izd ter pojemal kot kapelj, če ga vržeš na suho. Tudi zagnani zvonovi so pojemali, le zdaj pa zdaj je udaril še kak žvenkelj; naposled so tudi ti opešali, in na srečo še — vihra.

Tako sem se torej prvikrat prepričal, da brglez glede vremena res nekaj vé, od takrat nadalje pa še neštetokrat, prav za prav vselej, kadar je bil navijal svoj fij-fij-fij-fij, ali kakor je Mihčev oča označil ta klic za »ta treko vižo«. Sicer ni vsakokrat pobila toča, tudi ni razsajala tako grozna nevihta, kot tistega sv. Marije Magdalene dne, toda kritično je bilo vedno. Katera je prva ali druga brglezova

»viža«, o tem se z Mihcem nisva zmenila, kdor bi se pa kdaj za brglezovo oglašanje zanimal, se bo prepričal, da »fiv« zdaleka ni tako nevaren kakor »fij«, zakaj ž njim naznanja brglez navadno le pohleven dež, ki pa ni, da bi moral biti že v dvanajstih urah. Tudi ni tako začetnjen in nekako žalosten, in brglez je takrat živahen ter išče hrane, pri »fij« pa ždi mirno ter se kolikor mogoče skrit tišči kakšne debelejše veje, ali gleda iz žlambora proti nebu, menda v skrbeh, kaj neki bo. Značilno je nadalje, da kadar žvižga bodisi »fij« ali »fiv«, ne menjava napeva, temveč goni enega in istega kar po več ur zaporedoma v krajših ali daljših odmorih; čim pogosteje se glasi, tem bližja je izprememba, pred nastopom te pa utihne mali prerok popolnoma. Kadar se oglašja s hitrim fifififififi, tedaj se ni bati ničesar; njegov žôk-žôk-žôk-žôk še malo ni nevaren, kakor tudi ne pridejo glede vremena v poštev še nekateri drugi glasovi, s katerimi izraža samček svoja ljubezenska čutila. Pred več leti sem v »Lovcu« pisal o tem natančneje, upam pa, da bodo že te skromne navedbe dale povod, da bo v prihodnje tudi ta ali oni čebelar z večjim zanimanjem prisluhnil brglezovemu muziciranju.

Dopisi

Sv. Jurij pod Kumom. Letošnje vreme tudi čebelarjem ni prizaneslo. Z žalostjo in v obupu smo pričakovali, kaj bo letos z nami. Dež in dež venomer kar cele 3 mesece. Kdo bi si kaj takega predstavljal vnaprej. Ob naše zupanje so prišli celo vremenski preroki, ki so druga leta vsaj malo uganili, letos pa nič.

Zgodnja spomlad je sicer dobro pokazala, vendar smo bili varani. Borovnica in divja češnja je cvetela letos tako zgodnje in tako obilno kot že dolgo ne, a samo dva cela dneva so jo mogle obirati čebele, drugače morda še včasih kako uro po dežju, kar pa je bilo zanje bolj v pogubo nego v korist, kajti tu v hribih smo še bolj izpostavljeni hladnim vetrovom. Travniska paša, ki je bila skoraj vedno ugodna, je minila brez haska v neprestanih nalivih in čebele niso nabrale niti za sproti. Roji, kar jih je bilo, so padali marsikje, kjer jim čebelar ni pokladal o pravem času. Kostanj je nenedoma odcvetel kar v enem tednu, ko je druga leta cvetel vsaj 3 tedne z razliko v dolinah in v hribih. Spet ni dal nobenega donosa, kot drugo leto že ne. Otava, naslednja naša nada, je dobro kazala; čebele so brale, da je bilo veselje gledati, a nič nabrale. Medišča so ostala prazna, le zalega se je množila povoljno. Za zadnji up — ajdo. Tudi druge rastline niso me-

dile, niti smreka, čeravno so o njej mnogo govorili, kajti letos je zelo cvetela; in po mišljenju mnogih bi brez dvoma moral teči med iz cvetja ali storžev, ne pa iz mladih poganjkov.

Polotila se je resna skrb vseh brižnih čebelarjev, kaj bo s čebelami, ako še ajda odpove. Pa nas je ravno ajda rešila vsaj tam, kjer je bila zgodaj posejana. Čebele so brale in nanosile zase in še nekaj malega čez. Izkoristile so polovico paše, kajti v najlepšem cvetju so zapihali hladni vetrovi in paše je bilo konec.

Kaj je združevanje slabejših družin, do letos prav za prav nismo vedeli, kajti pri nas se je druga leta še tako majhen roj sam brez tuje pomoči založil obilno za zimo, letos pa sem videl pri nekem čebelarju družino v kranjiču, majniški roj, ki je imel samo tri za dlan velike sate. Leto nas je v marsičem izučilo.

Spomladi je imel pri nas v Domu dve nedelji zaporedoma predavanje za začetnike g. France Guna iz Zagorja. Obisk je bil razveseljiv. G. predavatelj, ki je čebelarški učitelj, nam je na prvem predavanju razložil ustroj čebele, na drugem pa pomen in razliko med kranjičem in A—Ž panjem. Posamezne dele nam je razkazal na panju kranjiču in A—Ž panju, ki ju je imel na razpolago. Gospodu predavatelju najlepša hvala!

H. K.

Opazovalne postaje

Letošnji izredno zgodnji sneg je presenetil tako čebele kot čebelarje. Mnogo čebel je otrpnilo po satovju, ker se niso mogle dovolj naglo potegniti k zimski gruči. Ob lepšem vremenu so jih potem čebele izmetale preko brade. Prezgodnji mrz pa je bil tudi vzrok, da čebelarji niso pravočasno založili panjev z zadostno zimsko zalogo in bo na pomlad posvetiti vsem tem panjem posebno pažnjo. Dasi so nekatere postaje poročale o malenkostnem donašanju obnožine, vendar je proti koncu

meseca nastopilo v naših čebelnjakih že povsem zimsko mrtvilo.

Posamezne postaje poročajo:

Muta: Prenagli padec temperature je zalotil čebele še nepripravljene in jih je na stranskih satih precej otrpnilo, ki so jih čebele ob izletnih dnevih iznašale iz panjev.

Zakot. Pred čebelnjak mi hodi jež s svojo družico in pospravi vse mrtve čebele, da mi pred čebelnjakom ni potrebno več pometati.

Mesečni pregled za oktober 1936

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže						Toplina zraka			Dni je bilo											
		pridobil v			izgubil v			v mese- cu čistih dkg	največ prido- bil		sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih				
		1.	2.	3.	1.	2.	3.		dkg	dne									C°			
		mesečni tretjini dkg						pri dobi	po- rabili													
Blejska Dobrava	577	—	—	—	110	60	45	—	215	—	—	+18	—	1	+ 6'2	1	6	2	27	4	3	—
Breg-Križe	483	—	—	—	40	80	20	—	140	—	—	+17	—	4	+ 5'3	4	10	2	21	1	9	5
Kranj	385	—	—	—	50	60	45	—	155	—	—	+20	—	3	+ 6'7	16	8	3	15	9	7	7
Virmaše-Škofja Loka	361	—	—	—	30	50	20	—	100	—	—	+14	—	1	+ 7'0	13	9	4	14	10	7	17
Tacen-Šmarna gora	314	—	—	—	70	50	10	—	130	—	—	+16	—	+	6'2	17	6	4	19	2	10	16
Barje	289	—	—	—	30	40	20	—	90	—	—	+12	—	2	+ 5'1	5	7	2	16	11	4	7
Dob	305	—	—	—	40	30	30	—	100	—	—	+19	—	4	+ 5'8	5	7	2	20	4	7	5
Rova	350	—	—	—	35	30	30	—	95	—	—	+15	—	2	+ 5'9	15	9	2	11	5	15	7
Škorno-Novi kloster	450	—	—	—	45	40	40	—	125	—	—	+18	—	5	+ 6'9	9	8	2	11	19	1	8
Sp. Loznica-Zalec	252	—	—	—	20	15	15	—	50	—	—	+13	—	4	+ 3'9	17	6	3	13	13	5	16
Leveč-Sl. Bistrica	355	—	—	—	—	—	50	—	50	—	—	+16	—	4	+ 4'3	9	10	3	15	16	—	10
Muta	387	—	—	—	100	40	10	—	150	—	—	+16	—	1	+ 5'8	15	12	3	19	7	5	20
Sv. Duh-Selnica	536	—	—	—	50	35	40	—	125	—	—	+15	—	2	+ 4'7	9	9	4	14	11	6	9
Studenci-Maribor	265	—	—	—	50	80	20	—	150	—	—	+17	—	5	+ 5'4	8	11	2	16	9	6	12
Podova-Dravsko polje	255	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cezanjevci	182	—	—	—	70	90	—	—	160	—	—	+14	—	1	+ 6'0	—	13	2	13	11	7	27
Nedeljica-Turnišče	170	—	—	—	10	5	15	—	30	—	—	+15	—	3	+ 6'4	11	9	3	18	1	12	10
Žetale-Rogatec	322	—	—	—	20	30	20	—	70	—	—	+17	—	1	+ 6'9	8	5	4	20	5	6	14
Donačka gora-Rogatec	397	—	—	—	20	30	30	—	80	—	—	+20	—	3	+ 5'7	12	12	2	17	10	4	12
Kozje	307	—	—	—	60	55	40	—	155	—	—	+18	—	2	+ 6'0	16	7	4	13	11	7	19
Leskovec-Krško	186	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zakot-Brežice	156	—	—	—	5	5	—	—	10	—	—	+18	—	3	+ 7'1	16	9	—	18	7	6	6
Toplice-Dolenjsko	307	—	—	—	30	20	—	—	50	—	—	+17	—	+	6'8	14	13	2	14	7	10	15
Krka	300	—	—	—	25	50	10	—	85	—	—	+20	—	2	+ 8'5	14	8	2	16	8	7	22
Št. Janž Dol	251	—	—	—	50	20	15	—	85	—	—	+16	—	4	+ 6'0	12	5	5	15	5	11	7
Št. Vid-Stična	360	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+21	—	6	+ 4'4	10	7	2	20	5	6	1
Cerknica	575	—	—	—	25	15	20	—	60	—	—	+16	—	2	+ 4'7	16	7	4	16	9	6	3
Sv. Gregor-Ortnek	736	—	—	—	20	15	15	—	50	—	—	+10	—	6	+ 2'4	9	3	7	17	7	7	24
Novo mesto	180	—	—	—	30	40	60	—	130	—	—	+19	—	2	+ 6'8	18	9	3	14	7	10	2
Šmarjeta	375	—	—	—	60	30	40	—	130	—	—	+14	—	1	+ 7'4	9	6	6	12	8	11	12
Valpča vas	280	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Vsi ti panji so A.-Ž. sestava.

Dol. Toplice: Veliko povpraševanje po medu — ki ga pa ni!

Št. Vid — Stična: Pri nas je bila letošnja letina zelo slaba, pa vendar je neki čebelar prodal tukajšnjemu trgovcu med po 10 Din za

kilogram. Ta pa gotovo ne bo kaznovan zaradi navijanja cen!

Sv. Gregor—Ortnek: Ker ni bilo nikake jeenske paše, so matice bolj malo zalegale in smo morali zazimiti šibke družine.

Društvene vesti

Tečaj o kuhi voska bo meseca decembra v Ljubljani v Janševem domu.

Na tečaj opozarjamo vse čebelarje, ki bi se radi naučili pravilne kuhe voska, zlasti pa tiste podružnice, ki so si letos nabavile orodje za kuho in tiste, ki nameravajo to storiti v bližnji bodočnosti. Važno je, da ima vsaka podružnica dobro izvežbanega kuharja.

Prijave pošiljajte A. Bukovcu v Ljubljani, Gruberjevo nabr. 14.

Dan in uro tečaja bomo sporočili vsakemu priglašencu po dopisnici.

Podružnice Društvene Čebelarne v Celju, Mariboru, Ptujju in Murski Soboti so založene z vsemi čebelarскими potrebščinami, ki jih navaja cenik D. Č. Čebelarje iz okolišev treh podružnic vabimo, da naročajo vse potrebščine pri omenjenih podružnicah. Dobe jih v isti kakovosti in po isti ceni kakor v Ljubljani. Ne kupujte blaga pri trgovcih, ki nimajo s čebelarstvom nikakega stika, marveč podpirajte raje lastno organizacijo. Pri omenjenih podružnicah vam je na razpolago solidno blago, ne prodajamo pa slabe robe po nizkih cenah, ker hočemo obvarovati čebelarje občutne škode. Svoji k svojim!

Članarina. Zadnji mesec v letu smo pričeli in zadnji čas je, da poravnajo člani zaostalo članarino. Koliko dela in stroškov bi se prihranilo društvu, ako bi bila vsa članarina plačana vsaj v prvi polovici leta. Koliko koristnega dela gre v zgubo, ker ga odbor zaradi pomanjkanja sredstev ne more izvršiti. Vsaj zadnji mesec naj zamudniki poravnajo zaostalo članarino. Prosimo, izpolnite vendar svojo dolžnost.

Občni zbori. Po določilih društvenih pravil naj bi podružnice sklicale občne zборе v mesecu decembru in januarju. Prosimo, da se vse podružnice tega določila točno drže, sicer je delo takoj v začetku leta zelo otežkočeno. Na občnih zborih naj podružnice razpravljajo o vseh važnih društvenih zadevah. Med te spadajo poleg poročil društvenih funkcionar-

jev predvsem razprave o vzreji matic in izboljšanju čebelnih družin, o nakupu skupnih čebelarских potrebščin, o nabiranju voščin in skupni kuhi voska, predavanjih in tečajih, o pridobivanju novih članov, nabavi strokovnih knjig, o spoznavanju in zatiranju čebelnih kužnih bolezni itd. Gradiva je več kot dovolj, treba je le krepko prijeti za delo.

Položnice. Po sklepu občnega zbora se bodo prvi številki Čebelarja za leto 1937 priložile položnice le direktnim članom. Vsi podružnični člani pa morajo brezpogojno plačati članarino pri podružnici.

Strogo opozorilo. Obveščamo vse člane, da se odslej deli sladkor društvenim članom in sploh vsem čebelarjem po novi uredbi na ta način, da se vsakega odjemalca sladkorja naznani finančni kontroli, ki po svojih organih po deželi kontrolira, če je sladkor uporabil v prave namene. Eventuelna zloraba lahko povzroči, da bo finančno ministrstvo prepovedalo nabavo sladkorja, kar bo našemu čebelarstvu v veliko škodo. Društvena Čebelarna bo odslej strogo dajala sladkor le proti članski izkaznici, na katero bo označila, koliko sladkorja je član dobil.

Čebelarji, držite se točno predpisov finančnega ministrstva, ki določajo, da sme denaturiran sladkor dobivati čebelar po 5 kg na panj in ga uporabiti za prehrano čebel v času, ko imajo čebele premalo zaloge.

Obračun članarine. Ker je bil tajnik meseca oktobra zelo zaposlen z delitvijo sladkorja, je razposlal obračun članarine meseca novembra. Eventuelne pogrške naj se sporoče tajništvu, da se bo stanje članstva in članarine nato skupno določilo.

Članske izkaznice bodo natisnjene na ovojnem listu prve številke Čebelarja za leto 1937.

Priljubljeno čtivo. Čebelarji, ali veste, katero čtivo je najzanimivejše za zimske mesece? To je čtivo iz nove Jugove knjige »Praktični čebelar« ter iz prof. Verbičevih knjižic »Čebelne bolezni« in »Uporaba medu«. Nabavite si jih pri glavnem društvu. Ne bo vam žal. Poleg zabave boste želi obilo koristi za bodoče vaše čebelarjenje. Pišite po omenjene knjige.

Naše podružnice

Uredništvo Slov. Čebelarja prosi vse podružnice, da na ob. nih zborih stavijo članom vprašanje, o čem žele čebelarji, da bi Slov. Čebelar v prihodnjem — jubilejnem — letu posebno razpravljaj. Sploh naj sporoče vse želje in tudi morebitne priporočbe glede vsebine lista. Urednik in gg. sodruzniki se bodo na vse predloge po možnosti ozirali. Vsem željam gotovo ne bo mogoče ustreči, toda marsikaj se da vendarle napraviti, kar je v prvi vrsti odvisno od dobre volje cenjenih sodruznikov. Prosimo za dobre nasvete, ki bomo zanje zelo hvaležni. Objavili jih bomo v prihodnji številki, da nam bodo vodič za delo v bodočnosti.

OBČNI ZBORI PODRUŽNIC.

Meseca decembra bodo občni zbori niže navedenih podružnic. Udeležba članov je obvezna, skrbe naj pa, da se bodo zbora udeležili tudi nečlani, da jih pridobimo za organizacijo. Poleg obračunov za l. 1936 bomo pretresali tudi delovni načrt za prihodnje leto in razne predloge ter pobirali članarino.

Središče ob Dravi, 13. decembra ob 14. v gostilni Lepšina na Grabah.

Podružnica v Celju 27. decembra ob 9 dopoldne v pisarniških prostorih uradniške zadruga (vhod iz Samostanske ulice).

Podružnica Velenje, 8. decembra ob 9 v velenjski šoli.

Podružnica Tacen, 26. decembra ob 14 pri g. Ivanu Snojcu v Tacnu, h. št. 19. — Na novega leta dan ob 10 bo skupna sv. maša na Šmarni gori. Na svidenje!

Ljubljanska podružnica opozarja in ponovno vabi vse čebelarje, organizirane ali neorganizirane, ki stanujejo na njenem teritoriju, da se v lastnem interesu sigurno udeležijo njenega letošnjega občnega zbora. Čas in kraj je bil že priobčen v novembrski številki Slov. Čebelarja.

Podružnica Poljane nad Škofjo Loko javlja vsem svojim članom, da bo imela svoj redni letni občni zbor dne 10. januarja 1937 v osnovni šoli v Polja-

nah. Podružnični odbor vljudno vabi vse člane in nečlane k obilni udeležbi. Ura zborovanja bo javljena v prihodnji številki.

Podružnica Laze pri Planini priredi v Lazah svoj letni občni zbor dne 26. decembra t. l. pri g. Francu Krmavnerju, predsedniku podružnice. Vljudno vabimo, da se čebelarji udeležijo zborovanja v obilnem številu. Na ob. nem zboru bo blagajnik pobiral tudi članarino za bodoče leto.

Novomeška podružnica bo imela občni zbor dne 27. decembra ob 9 dopoldne v mestni posvetovalnici v Novem mestu. Ker se bo pri slučajnostih obravnavalo tudi o pasiščih v novomeškem srezu, so vabljeni vsi člani in vsi novovčlanjeni čebelarji. Izvoli a se bo tudi komisija, ki bo kontrolirala med.

Kdor še ni poravnal članarine, naj to stori v tem mesecu, drugače ga bomo po odvetniku pošteni potipali, ker tiskarna ne more tiskati zastoj. Zamera gor, zamera dol! — Ker primanjkuje voška in je prilično drag, pospravite vse voščine in jih skuhajte v vosek, ki ga podružnica plačuje po najvišji ceni.

Podružnica v Hotiču se bo na novo ustanovila. Ustanovni občni zbor te podružnice bo v nedeljo, dne 20. decembra t. l., ob 14 v narodni šoli v Hotiču. Priglasilo se je že lepo število članov, pa so še čebelarji v okolici, ki še niso organizirani. Tudi te vabimo, da se občnega zbora udeležijo. Tajnik bo pred občnim zborom vpisoval člane in pobiral članarino. Čebelarji iz Hotiča, Kresnic, Ribč, Vač in Sv. gore pridite v velikem številu, da si ustanovimo krepko podružnico, ki naj bo ponos našega čebelarstva. Najbrže se bo vršilo ta dan tudi strokovno predavanje, ki ga bo imel predavatelj iz Ljubljane.

Ljubljanska podružnica obvešča svoje člane, ki žele dati v pretopitev svoje voščine, da jih dostavijo najpозneje do 10. decembra t. l. v »Čebelarino« na Tyrševo c. 21. Vreča naj bo označena s točnim naslovom lastnika. Pridobljeni vosek se bo izročil lastniku proti povrnitvi nizkih režijskih stroškov. Po želji bo D. Č. vosek tudi zamenjala za satnice ali pa odkupila po dnevni ceni.

Drobir

Še tega je manjkalo. Vsi vemo, kako obupno slabe so bile čebelarske letine zadnjih sedem let. Prav redkokdo je pridelal kaj medu in ako ga je, ga je prav drago plačal. Nепrestani izdatki za sladkor in veliki stroški za prevažanje so že davno izpraznili žepe naših čebelarjev.

Drugačnega mnenja je pa novomeška davčna uprava. Nedavno so dobili ondotni čebelarji plačilne naloge za pridobnino. Predpisi so naravnost gorostasni. Nekemu čebelarju, ki ima borih 26 A. Ž. panjev, so predpisali kar 351 dinarjev pridobnine in prometnega davka. Nekemu drugemu čebelarju, ki ima le par panjev več, so menda predpisali »samo« nekaj nad

400 Din. Vrh tega zahtevajo tudi plačilo nekakega obrtnege lista.

Vnema omenjene davčne uprave nam je razumljiva. Toliko in toliko davkov mora plačati novomeški okraj, pa jih dobi kjer moreš. Nikakor pa nam ni razumljivo, zakaj naj bi bili ravno čebelarji tisti, ki bi morali plačevati nezakoniti davek. Tudi ne razumemo, na katere zakonske predpise se je opirala davčna uprava pri odmeri čebelarske pridobnine. Naredba finančnega ministra čisto jasno pove, da so pridobnini podvržene le osebe, ki čebelarijo na debelo in ki jim je čebelarstvo glavni vir dohodkov, skratka tisti, ki se bavijo s čebelarstvom obrtoma. Vsi drugi so pridobni-

ne oproščeni, kajti mali čebelar stremi le za tem, da bi pridelal nekoliko medu za lastno potrebo. Njemu ni predvsem za dobiček, čebele ima zlasti za svoje veselje. Če pridelal kako malenkost čez lastno potrebo, jo je prisiljen prodati, da vsaj deloma krije velike režijske stroške. Toda, kdo od nas je tako srečen, da krije stroške z dohodki? Skoraj vsi, brez izjeme, imamo pri čebelah dejansko izgubo, ki jo pa neradi priznamo, misleč, da bomo s tem kaj pridobili na čebelarskem ugledu.

Odmera pridobnine v gori omenjenih primerih ni osnovana v zakonitih predpisih.

Davčna oblast pri odmeri ni postopala po smislu naredbe finančnega ministrstva in ni uvaževala težkega položaja čebelarjev. Zato je vložiti pritožbo, ki gotovo ne more ostati brez uspeha, če bo zadostno podprta z dokazi pasivnosti čebelarstva v zadnjih letih.

Nekoliko besedi o medicu. V starih časih je bila ta pijača zelo cenjena in priljubljena. Posebno dobro so jo znali kuhati na bivšem Kranjskem, kar poudarja tudi Valvasor v svojem delu »Die Ehre des Herzogtums Krain«. Pravi, da je bila kranjska medica boljša kakor slovita nemška, ker naravnega okusa niso kvarili z različnimi dišečimi začimbami (cimetom, nageljnovimi žbičami).

Dandanes zna pri nas medico redko kdo skuhati, namreč dobro, fino medico prijetnega okusa. Večina ljudi niti ne ve, kakšnega okusa je. Na Štajerskem ni tako nepoznana, ker jo ob domačih praznikih in sejmskih dneh še vedno »pod vejo« prodajajo. Ta pijača je pa večinoma zgolj z medom oslajena voda.

Prave medicine ne točijo skoraj nikjer več.

Ker sem prepričan, da bi ljudje radi segali po njej in bi čebelarji svoj medeni pridelek lažje spravili v denar, ako bi znali napraviti dobro medico, hočem v prihodnji številki Sl. Č. dodati točna navodila za napravo te pijače, oziroma čisto po pravici poročati o svojih uspehih in neuspehih pri kuhanju. Že devet let se ukvarjam, da bi napravil res dobro pijačo. Mislim, da sem sedaj na pravem potu, o čemer so se lahko prepričali udeleženci letošnjega tečaja za začetnike, ki so pijačo pokušali in jo tudi potrdili.

Medice je več vrst, ne glede na kakovost medu, ki ga uporabljamo pri pripravljanju. Razlike v kakovosti so odvisne zlasti od množine medu, ki ga dodamo vodi. 16—18 kg medu na 100 l vode da nesladko medico — m e d e n o v i n o, 20—25 kg zelo pitno sladko medico, 25—30 na 100 l vode pa težko, izredno močno in zelo sladko pijačo, ki nič ne zaostaja za desertnim vinom malago ali marsalo. Moškemu grlu prija bolj lahka, kiselkasta pijača, ženskam pa medica nikdar ni dovolj sladka.

Zakaj kislja in sladka medica? Znano je, da začne vsak sladki sok, kmalu ko ga napravimo, kipeti. To ne velja samo za grozdni in sadni sok, marveč tudi za druge več ali manj sladke sokove, naravne ali pa »umetno« pripravljene, torej tudi za medeno raztopino. Kipenje povzročajo kipelne glivice, ki razkrajajo sladkor v alkohol in ogljikovo kislino. Sokovi, ki vsebujejo razmeroma mnogo sladkorja, dajejo močno pijačo, v nasprotnem primeru pa bolj lahko ali pa — kis. Kvasice so jako občutljiva živa bitja. Čim se razvije v moštu določena množina alkohola — menda 16—20%, natančno pa ne vem — nehajo delovati in se spremene v trose (seme). V moštu, oziroma raztopini ostane še določena količina sladkorja, ki ga glivice niso mogle razkrojiti, ker jim je alkohol to onemogočil. Zato ostane tako vino sladko (n. pr. pikolit in zgoraj omenjena španska vina).

Sedaj vemo, kaj je vzrok, da dobimo včasih kisljo medico, včasih pa sladko. To se mi je zdelo potrebno povedati kot uvod k navodilu za kuhanje, ki bo sledilo v prihodnji številki.

Že vnaprej se pa zavarujem proti morebitnemu očitku, da Sl. Č. propagira alkoholne pijače. Kozarec ali pa dva fine medicine ne bo nikomur pretrgal nit življenja.

Sadjarstvo in čebelarstvo. Državni tajnik n. r., predsednik kmetijske zbornice v Gradcu, Avg. Kraft, je na letošnjem zborovanju zveze avstrijskih sadjarjev predlagal sledečo resolucijo:

»V Gradcu zbrani sadjarji vseh zvezinih dežel ugotavljajo tesno povezanost sadjarstva s čebelarstvom. Razglašajo svoje živahno zanimanje za intenzivno pospeševanje čebelarstva in poudarjajo, da je sadna letina v veliki meri odvisna ravno od čebelarstva.

Sadjarji se obračajo do gospoda ministra za kmetijstvo in gozdarstvo z nujno prošnjo, da vse potrebno ukrene, da se bo čebelarstvo obdržalo vsaj na sedanji višini. Brez urejenega čebelarstva — nikakega uspešnega sadjarstva.«

Resolucija je bila sprejeta soglasno in dokazuje, da sadjarji vseh zvezinih dežel odločno priznavajo važnost in potrebnost čebelarstva. (Bienen Vater.)

Znižanje voznine za čebelarsko orodje. V Saobračajnem vestniku št. 36, z dne 30. avgusta t. l. je bil objavljen odlok prometnega ministrstva G. d. br. 41 998/36, ki določa, da morajo vse postaje od 1. septembra 1936. l. dalje zaračunavati voznino za čebelarsko orodje pri prevažanju čebel na pomladansko, poletno ali jesensko pašo p o r a z r e d u V. Orodje mora biti označeno na skupnem tovarnem listu s panji vred. Pri zaračunavanju voz-

nine je upoštevati sledeče težne enote: napa-
jalnik 5 kg, točilo 20 kg, tehtnica za panje
20 kg, šator z oporami vred 5 kg, prazna po-
soda za med 5 kg, prazen panj 20 kg, koš 1 kg.

Letošnje jesensko ropanje se je vleklo brez
konca in kraja. Vnovič se je vnelo ob toplih
dneh meseca novembra. Začelo se je tako pri-
krito in po malem, da je bil takrat, ko je če-
belar ropanje opazil, ogenj že v strehi. Napa-
deni panji se prav nič ne branijo. Mirno sede
na satju, ropnice jim pa neovirano praznijo
krajne sate. Nobenega klanja, nobenih mrtvic!
Le po izredno naglem in številnem odletava-
nju opaziš, da je »paša«. Komaj doženeš prvi
napadeni panj in ga zavaruješ, že silijo ropnice
v sosednjega in še v tegale in onigale, oh, pa
še tamle se gnetejo pri žrelu in tamle tudi.
Roke imajo polno dela. Žrela zožuješ, da se
posamezna čebela komaj splazi skozi odprti-
no, uporabljaš vse mogoče maže in olja, toda
koncev koncev se prepričaš, da vse skupaj
nič ne zaleže. Kadar je rop v polnem
teku, ne pomaže nobeno sredstvo
(kvečjemu žrelo zgoraj?). Tedaj je najbolje,
da zamašiš žrela napadenih panjev popolno-
ma, vratca jim pa odpreš le za pol centimetra,
tako da je družina v temi, kajti svetloba bi jih
začela vznemirjati. Od časa do časa odpremo
žrela, pa le za nekoliko trenutkov, da ropnice
lahko odlete.

Zapor naj traja po potrebi tudi več dni, vse-
kakor pa toliko časa, da se ropnice temeljito
prepričajo, da so jim vrata v tuje panje za-
prta. Priprte družine zapor prav malo ali celo
nič ne vznemirja. Z nočjo žrela odpremo, zju-
traj zgodaj jih zopet zapremo.

Najbolje bi bilo, da bi pripravili roparje.

Pa ugani, kateri hodijo v vas, če vsi panji
živahno izletavajo.

Ponavadi napravi konec ropanju dež ali
hlad. Takrat se marsikateri čebelar prav od
srca oddahne.

Strjen med v satju postane tekoč, ako po-
stavimo zadelane (neodkrite) sate za okno
proti jugu. Treba je, da so nekoliko dni na
solncu. Seveda morajo biti okna zaprta, da ne
nastane rop. Uspeh je baje presnetljiv. Pri
močnem soncu ne smejo biti sati preblizu
šip, sicer se vosek začne topiti. Pomladansko
solnce ne škoduje. (Schweizerische Bztg.)

Cebelarimo le s čistimi sivimi čebelami. Ne-
prestano čitam v inozemskih čebelarskih časo-
pisih, da je tudi naša čebela že precej križana

z laško, kar dokazujejo družine z rumenimi
pasovi na zadku, ki jih je dobil ta ali oni na-
ročnik čebel od naših izvoznicarjev. To je tudi
poudarjal nadučitelj v p. Henrik Storch na le-
tošnjem potujočem zborovanju nemških čebel-
larjev v Karlovih varih.

Resnica je, da se dobe pri nas take družine,
res pa je tudi, da so pokrajine, kjer ni sledu o
bastardih, če je ta pojem v tem primeru sploh
utemeljen in umesten, kajti znani čebelji si-
stematik in proučevalec čebeljih pasem doktor
Götze se nagiba k naziranju, da je laška čebe-
la le zvrst kranjske in da je kranjska čebela
s kavkaško vred evropska pračebela. Naj bo
že tako ali tako, res ostane, da bi že davno
lahko izboljšali barvo naše čebele, ako bi bilo
med našimi čebelarji več smisla za to in več
čebelarske izobrazbe. Saj ni taka težava iz-
ločiti iz reje vse matice, ki rode nečiste če-
bele. Prav malo dobre volje je treba, pa bi se
že davno lahko ponašali s tem, da smo očistili
našo čebelo rumenih pasov na zadku. Treba
bo začeti prav odločno čistiti. Na to delo pa
morajo iti vsi, ki imajo srce na pravem me-
stu. Vidne napake naše čebele bo mnogo lažje
odpraviti, kakor vzrediti plemena, ki bodo
ustrezala praktičnim smotrom čebelarstva,
oziroma izločiti iz reje plemena s slabimi no-
tranjimi lastnosti.

Naši izvoznicarji svetujejo, naj čebelarji
gobjijo le čiste kranjice. Prav je, da to poudar-
jajo. Še mnogo več bi pa lahko storili za rejo
čiste pasme, ako bi nakup nečistih plemenja-
kov enostavno odklanjali. Od tega bi ne smeli
odnehati niti za las. Potem bi čebelarji pri
izbiri plemenjakov na barvo bolj pazili, ker bi
se zavedali, da bo v njih gmočno korist, ako
ne bo v čebelnjaku čebel s pisanim zadkom.

Če bomo hoteli, da se bodo razmere glede
čistoče naše čebelje pasme v doglednem času
izboljšale, bomo morali vrteti lajno s to pes-
mijo kar venomer, sicer ne bo dosti zalego.

Listnica uredništva. Ne pošiljajte uredništvu
Malih oglasov in reklamacij za Slov. Čebel-
larja. S temi rečmi nima uredništvo nikakega
opravka, ker spadajo v delokrog uprave SČD.
Pravilni naslov za take dopise je: Tajništvu
Slov. Čeb. Društva v Ljubljani.

Gg. sotrudnike prosimo, da se v 40. let-
niku Slov. Čeb. prav živahno oglašajo. Gradi-
va je začelo primanjkovati!

Vesele božične praznike želi uredništvo!

Sklep za uredništvo je 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar za društvene namene je naslavljati na
»Slovensko Čebelarsko društvo« v Ljubljani. Ček. račun št. 11.066. — Blagovne pošiljke (vosek, med) in
naročila za čebelarske potrebščine je pošiljati na »Društveno Čebelarno« v Ljubljani, Tyrševa c. 21.
Telefon 35-45. Ček. račun št. 15.645. — Društveno tajništvo je v Ljubljani, Poljanska c. 13/I. Telefon 38-38

Knjige, ki jih ima Čebelarstvo v zalogi:

Napredno, umno in dobičkanosno čebelarstvo zahteva od vsakega čebelarja ogromno strokovnega znanja, ki si ga pa more čebelar pridobiti le z dobrimi knjigami. Zato priporočamo, da si čebelarji nabavijo sledeče knjige, ki jih ima društvo na zalogi:

Donat Jug: Praktični čebelar, obsega 300 strani in 140 slik ter opisuje vso snov, ki jo o čebelarstvu mora vedeti napreden čebelar. Velja v platno vezana Din 50.—, mehko vezana Din 40.—. Za poštnino je poslati še Din 5.— za vsako posamič poslano knjigo.

Prof. Josip Verbič: Čebelne bolezni, ki obsega 48 strani in opisuje, kaj povzroča, kako spoznavamo in zatiramo čebelne bolezni. Jako poučna knjižica bo rešila življenje marsikateri čebelni družini, če se bo čebelar ravnal po njej. Velja Din 2.—, za poštnino Din 1.—.

Stane Mihelič: Anton Janša, slovenski čebelar, obsega 164 strani in opisuje zgodovino našega čebelarstva in življenje (ter delo Janše — očeta slovenskega čebelarstva). Iz spoštovanja, ki smo ga dolžni Janševemu spominu, ne bi smela ta knjiga manjkati v nobeni čebelarški hiši. Velja za člane Din 20.—, za nečlane po Din 25.—.

Prof. Josip Verbič: Vrednost in poraba medu, "priročna knjižica" obsega 24 strani in opisuje vse, kar je treba vedeti o vrednosti in porabi medu. Velja le po Din 1'50 in je zelo pripravna za reklamo.

Razne slike Janše iz njega rojstnega kraja in hiše. Slike naj bi bile, prilepljene na lepenko, okras vsake čebelarke hiše. Cena Din 2'—.

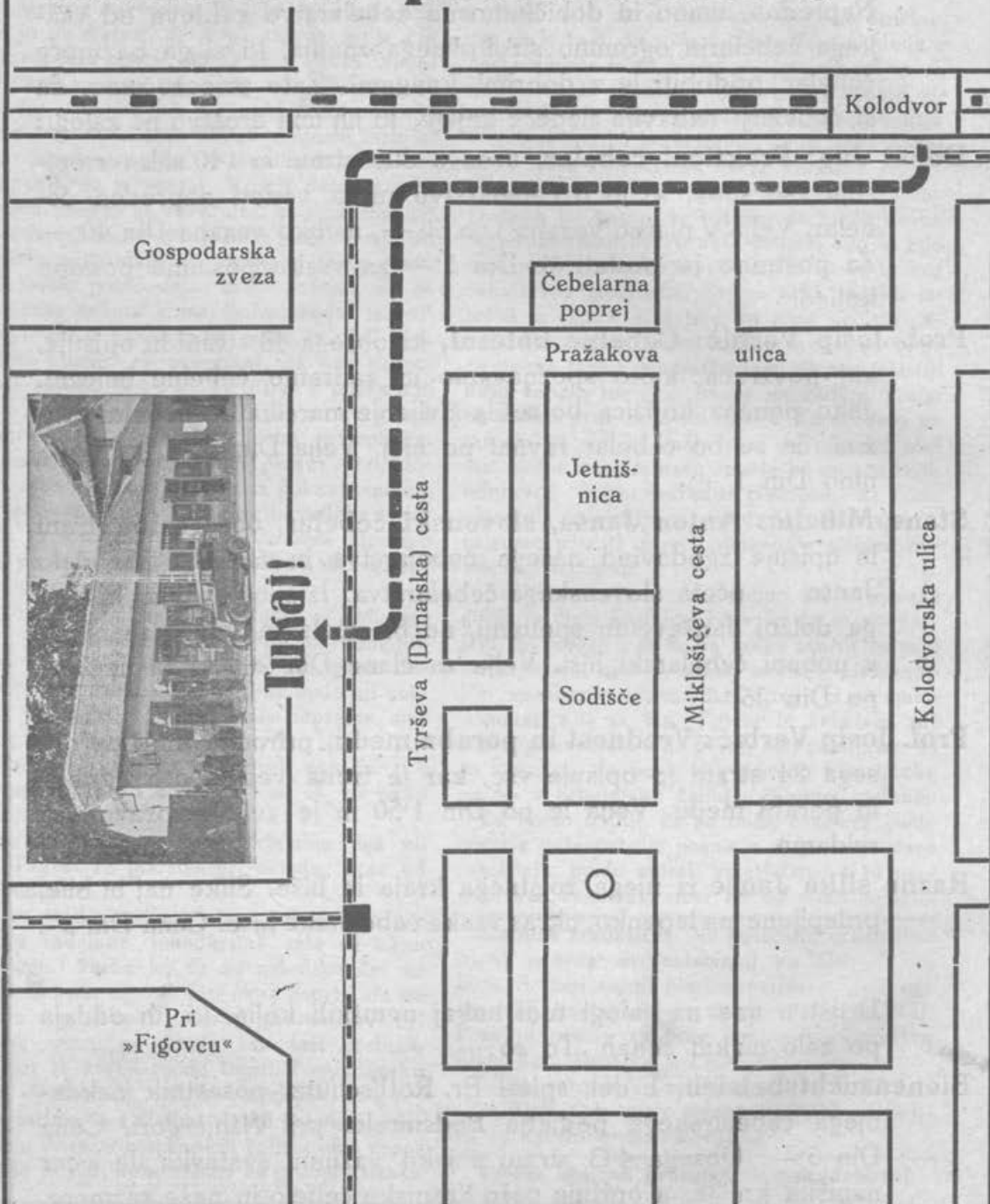
Društvo ima na zalogi tudi nekaj nemških knjig, ki jih oddaja po zelo nizkih cenah. To so:

Bienenzuchtsbetrieb, I. del, spisal Br. Rothschild, posestnik nekdanjega čebelarkega podjetja Podsmreka pri Višnji gori. Cena Din 5.—. Obsega 443 strani z jako važnimi sestavki. Je sicer nemška knjiga, a opisuje našo kranjsko čebelo in naše razmere.

Die Volks- und Mobilzucht der Krainer Biene, spisal Br. Rothschild. Cena Din 2.—. Obsega 68 strani in je neobhodno potrebna za vse, ki se bavijo s kranjčiči.

Die erprobte Honig-Köchin, razprodano.

Kje boste odslej kupovali čebelarske potrebščine ?

POZOR! Čebelarna se je dne 1. nov. 1935 preselila v lastne društvene prostore na TYRŠEVO CESTO 21.

ČEBELARJI, posetite Čebelarno in podpirajte lastno podjetje z mnogobrojnimi naročili!